

Autor opracowania: Danuta Górecka

Tytuł filmu: „Chleb”

Reżyser filmu: Grzegorz Skurski

Autor scenariusza: Grzegorz Skurski (według pomysłu Henryka Jantosa)

Scenariusz i reżyseria: Grzegorz Skurski

Gatunek: impresja filmowa

Rok i kraj produkcji: 2003, Polska

Czas trwania: 10 min

Dostępność filmu z legalnych źródeł: Pakiet Filmoteki Szkolnej nr 7 „Siła symbolu”

Opis filmu

Impresja filmowa obrazująca drogę wielonarodowościowej grupy ludzi do obozu zagłady. Przez szparę wagonu wiozącego ich pociągu widać przepływający krajobraz. W środku słychać ciche modlitwy i rozmowy prowadzone w różnych językach. Czasem dochodzi płacz dziecka. Szpara wagonu nie jest na tyle duża, by zmieścić się w niej podany z zewnątrz bochenek chleba. Pozostaje tylko punktem widokowym (<http://filmpolski.pl/fp/index.php?film=4218526>).

Informacje o autorze filmu

Grzegorz Skurski (1939-2009)

Tadeusz Sobolewski w artykule „Zmarł Grzegorz Skurski” tak pisał o reżyserze filmu „Chleb”: „Amator życia. Niezwykła postać, bliska wielu ludziom z różnych środowisk. Reżyser dokumentalista, autor monodramów i słuchowisk radiowych, felietonista. Żadna z tych ról nie określa, kim był naprawdę. Sam siebie nazywał półzartem „najlepszym szoferem wśród reżyserów z racji stażu taksówkarskiego”. „Do tej pory – chwalił się – korzystam z opowieści, których przez dziesięć lat słuchałem zza kierownicy. Moje życie to ciągłe słuchanie i dosyć nieudolne przetwarzanie tego, co usłyszałem

(http://wyborcza.pl/1,75475,6574082,Zmarl_Grzegorz_Skurski_.html).

Film „Chleb” otrzymał w 2003 r. wyróżnienie na Warszawskim Festiwalu Filmów o Tematyce Żydowskiej.

Propozycje wykorzystania filmu podczas zajęć:

Film można wykorzystać w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej na zajęciach:

- **do dyspozycji wychowawcy,**
- historii (szkoła ponadgimnazjalna),
- języka polskiego,
- wiedzy o kulturze (szkoła ponadgimnazjalna),
- religii,
- pozalekcyjnych (np. prowadzonych przez nauczyciela-bibliotekarza).

Tematy/pytania do dyskusji:

- Jakie uczucia wywołuje film „Chleb”?
- Jak ten film został skonstruowany? Czy jest w nim akcja? Co składa się na ścieżkę dźwiękową filmu?
- Kim są bohaterowie filmu?
- Co możecie powiedzieć o sytuacji ludzi zamkniętych w wagonach? Co widzą? Co czują? Czego oczekują?
- Jaką rolę odgrywają nadzorcy?
- Co symbolizują wagony ukazane w filmie?
- Czy takie pociągi jeszcze jeżdżą? (Jeśli tak, to dlaczego nikt ich nie zatrzyma?)
- Która scena lub kadr filmu wydają Wam się szczególnie ważne?
- Jak interpretujecie zakończenie filmu? Co symbolizuje chleb? Co oznacza zmiana obrazu czarno-białego na kolorowy?
- Jakie ważne pytania warto postawić w związku z obejrzanym filmem?

Proponowane metody pracy:

- korzystanie ze źródeł internetowych (np. wyjaśnienie pojęć: deportacja, Holocaust, Zagłada, eksterminacja, symbol, impresja filmowa);
- metoda hipotezy interpretacyjnej (uczniowie formułują problemy poruszane w filmie i krótko uzasadniają swoje propozycje; hipotezy zapisywane są na tablicy, a następnie weryfikowane przez klasę);
- elementy pogadanki heurystycznej, dyskusja;
- układanie pytań do filmu;
- analiza i interpretacja wybranych kadrów filmu;
- praca z tekstem poetyckim i biblijnym (w przypadku zajęć języka polskiego lub religii) – omówienie wiersza Dana Pagisa (żydowskiego poety) „Zapisane ołówkiem w zamkniętym wagonie” w kontekście biblijnej historii o Kainie i Ablu);
- działania twórcze (np. namalowanie plakatu przedstawiającego przesłanie filmu, wyrażenie za pomocą wybranych ćwiczeń dramowych i teatralnych symboliki chleba).